

Удэгей улсин шин джиргъл

Приморин газр-усиг эргдж, шинлждж халадж, дасдж йовси, туургси нертә В. К. Арсеньев, „ивк-чивк моднд бәәдг“, айта гидг аньгъучир, удэгей улс ягъдж зовлинь эдлдж, буйсдж йовхин тускар дбчи джил урд санань зовдж, харм тбрдж эврәннь дектртән бичси бәәсмн.

Буйсдж уга кегдхдән өбрддж одси келн-әмтнд Советск йосн әмрлгч джиргъл делддж өгв. Удэгей улсин эрдм-герлиг болн эдл-ахуг делгрүлхин туск килмджиг государств эврә даалгъвртан авб.

Эн ивк-чивк модта, ә-чимән уга өнцгүр кооперац келгәнә ленинск план бас ивтрдж ирв. Цугъарн негддж авчкад аньгъучлв чигн амр болдгинь удэгейцир медцхäv. Приморт аньгъучлгәнә удэгейск хойр артель бәәнә. Пожарск районд Сяин болн Олон гидг селәдин әмтс „Аньгъуч“ гидг промысловой артель болдж негдцхäv. Тедн тиигәд аньгъучлад, кермн ань, куниц, нань чигн ань бәрәд, зерлг гахас, зерлг үкр, модна шовуд хадж бәрәд, женьшенин үндс хәәдж олад, зерлг виноградин, лимонникин, теньгрин киигъин нань чигн темснә ургъц цуглулцхана, холтхси ббглә кедг модна дурс белдцхәнә.

Артельд ода далн тавн өркбул бәәнә. Эдн урдклари әлл утата, киртә юртст бәәхш, ода сән, у модн гермүдт бәәнә. Урдкас үлдси ганцхи юрт ода Арсеньевин нертә краеводческ музейд хадгългдджа

на. Колхозиг гардджахнь—цугъарад кундтә үр Мунов. Кесг джил урд эн Северн келн-әмтсин университет тбгсгсмн. Ань аньнллгънд ода авиац чигн орлцулгдна. Аньгъуч-удэгейцирриг, күн давдж гархд зовлнъгта уулс давулдж самолетар күргнә. Тайгад аньгъучирин хошмуд тосхгдәд, зер-зев, хот-хол эртәснъ зббдж күрггднә.

Советск йосн токтснас авн эклдж удэгей улс газр хагълдж, тәрә тәрдг болцхав. „Модна улс“ бәәдг селәдт огород тәрлг болад, мал өсгдг болв. Колхозин теегт цагъан гуйрин буудә, арва, бодницг, темси ургъна.

Приморт Советск йосн токтсна хбөн багъ келн-әмтс эрдм-герл дасцхав. Хол бәәси бәәрдәр школмуд болн больницс, клубс болн умшлгәнә гермүд тосхгдв. Удэгейск селән болгънд радио бәәнә. Самолетс нигәлән пошт болн әмт авч ирнә. Шин поселкс тосхгдв.

Урднъ болхла удэгейд бичг гидж уга билә, ода эдн дунд бичг меддго күн берк болв. Багъчуд орн-нутгин ах учебн заведенъсүр йовдж сурдгнъ улм өсәд йовна. Селәдт эврә бийсиннь интеллигенц гарв.

Хуучна туульд келгддг бәәси хүв-кишгнъ ода удэгей улст учрв, эн тоот Алдр Октябрьск социалистическ революцин динлврин хбөн токтсмн.

А. РЫБАКОВ.

Владивосток. (ТАСС).